

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده اقتصاد و حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

رشته: حسابداری

گرایش : حسابداری

عنوان :

تأثیر کیفیت سود ضعیف بر عدم تقارن اطلاعاتی

استاد راهنما :

دکتر یدالله تاری وردی

استاد مشاور :

دکتر فرزانه حیدرپور

پژوهشگر :

رضوانه حاجی

زمستان ۱۳۹۳

به نام خدا
منشور اخلاق پژوهش

با یاری از خداوند سبحان و اعتقاد به اینکه عالم محضر خداوند است و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش پژوهش و نظر به اهمیت جایگاه و دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری ما دانشجویان و اعضای هیات علمی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم. اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تخطی نکنیم:

- ۱- اصل برائت: التزام به برائت جویی از هرگونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضوع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شائب های غیر علمی می پالایند.
- ۲- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هر گونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۳- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به همکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۴- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب نقد و خودداری از هرگونه حرمت شکنی.
- ۵- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهیدگان (انسان حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۶- اصل راز داری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد سازمان ها و کشورهای و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هر گونه پنهان سازی حقیقت.
- ۸- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش.
- ۹- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.

امضاء پژوهشگر:

تقدیم به:

اگر این اثر را متری باشد

آن را به تک ستاره آسمان زندگی ام مادرم که همواره محبت و مهربانیش پرتو

افکن راهم است، و به

روح پر فروغ پدرم

که یادش در دلم نور امید به زندگی را می تاباند، تقدیم می کنم.

مشکر و قدردانی :

نخستین سپاس و ستایش از آن خداوندی است که بنده کوچکش را در دریای میکران اندیشه، قطره ای ساخت تا وسعت آن را از دریچه اندیشه های ناب آموزگاران بزرگ به تماشا نشیند. لذا اکنون که در سایه سار بنده نوازی مدیث پایان نامه حاضر به انجام رسیده است، بر خود الزام می دانم تا مراتب سپاس را از بزرگوارانی به جا آورم که اگر دست یاریگرشان نبود، هرگز این پایان نامه به انجام نمی رسید.

ابتدا از استادگراقدرم جناب آقای دکتر تارمی وردی که زحمت راهنمایی این پایان نامه را بر عهده داشتند، کمال سپاس را دارم. از سرکار خانم حیدرپور که زحمت مشاوره این پایان نامه را متحمل شدند، صمیمانه مشکر می کنم.

بزرگترین سپاس را به مهربانترین همراگان زندگیم، به پدر و مادر عزیزم تقدیم می کنم که حضورشان همیشه در فضای زندگیم مصداق بی ریای سخاوت بوده است.

و در خاتمه از تمامی دوستان و عزیزانی که مراد انجام این تحقیق یاری نمودند، قدردانی و مشکر می نمایم.

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب رضوانه حاجی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۹۱۰۶۲۳۹۳۰ در رشته حسابداری که در تاریخ ۹۳/۱۱/۲۸ از پایان نامه خود تحت عنوان: تأثیر کیفیت سود ضعیف بر عدم تقارن اطلاعاتی با کسب نمره ۲۰ و درجه عالی دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب،

ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: رضوانه حاجی

تاریخ و امضاء:

بسمه تعالی

در تاریخ: ۱۳۹۳/۱۱/۲۸

دانشجوی کارشناسی ارشد خانم رضوانه حاجی از پایان نامه خود دفاع نموده و با
نمره ۲۰ بحروف بیست و با درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت .

امضاء استاد راهنما:

بسمه تعالی
دانشکده اقتصاد و حسابداری

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۱۳۰۱۹۳۱۰۱۲	نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی کد واحد: ۱۰۱
عنوان پایان نامه: تاثیر کیفیت سود ضعیف بر عدم تقارن اطلاعاتی	
تاریخ شروع پایان نامه: نیمسال اول ۹۳-۹۴ تاریخ اتمام پایان نامه: ۱۳۹۳/۱۱/۲۸	نام و نام خانوادگی دانشجو: رضوانه حاجی شماره دانشجویی: ۹۱۰۶۲۳۹۳۰ رشته تحصیلی: حسابداری
استاد / استادان راهنما: دکتر یدالله تاری وردی استاد/استادان مشاور: دکتر فرزانه حیدرپور	
<p>چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده): این تحقیق به بررسی تأثیر کیفیت سود ضعیف بر عدم تقارن اطلاعاتی می پردازد. کیفیت سود ضعیف، موجب افزایش عدم تقارن اطلاعاتی فی ما بین شرکت ها و سرمایه گذاران می شود. اگر سرمایه گذارانی از اعلان هایی که قرار است درباره سود صورت پذیرد مطلع باشند قادر خواهند بود تا بر عرضه و تقاضای بازار تاثیر گذاشته و به اصطلاح، منجر به بروز شکاف قیمت ها شوند. عدم تقارن اطلاعاتی به نوبه خود تمایل سرمایه گذاران در معاملات بورسی را تقلیل داده و بدین ترتیب کارایی بازار سرمایه را کاهش می دهد. در این تحقیق برای سنجش کیفیت سود ضعیف از دو الگوی دیچاودویچف (۲۰۰۲) و الگوی اسلون (۱۹۹۶) و برای سنجش عدم تقارن اطلاعاتی از الگوی ونکاتش و چیانگ (۱۹۸۶) (شکاف قیمت پیشنهادی خرید و فروش سهام، در فرضیه اول و از تفاوت قیمت پیشنهادی فروش سهام قبل از اعلان سود و قیمت پیشنهادی خرید سهام بعد از اعلان سود، در فرضیه دوم) استفاده شده است. این تحقیق از لحاظ روش همبستگی و از لحاظ هدف کاربردی می باشد. به منظور آزمون فرضیه های تحقیق، از تکنیک آماری رگرسیون چند متغیره و روش ترکیبی داده های پانل بهره گرفته شده است. نتایج تحقیق با استفاده از اطلاعات مربوط به نمونه ایی شامل ۱۳۸ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی یک دوره شش ساله (۱۳۹۲-۱۳۸۷) حاکی از تاثیر مستقیم کیفیت سود ضعیف بر عدم تقارن اطلاعاتی و عدم تقارن اطلاعاتی قبل و بعد از اعلان سود می باشد.</p>	

مناسب است
 مناسب نیست

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه _____
 تاریخ و امضاء: _____

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: کلیات تحقیق
۲	۱-۱ مقدمه
۲	۲-۱ بیان مسئله
۳	۳-۱ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن
۴	۴-۱ اهداف تحقیق
۴	۱-۴-۱ هدف اصلی
۴	۲-۴-۱ اهداف فرعی
۵	۳-۴-۱ اهداف کاربردی
۵	۵-۱ سوالات یا فرضیه های تحقیق (بیان روابط بین متغیرهای مورد مطالعه)
۶	۶-۱ قلمرو تحقیق
۶	۱-۶-۱ قلمرو موضوعی تحقیق
۶	۲-۶-۱ قلمرو مکانی تحقیق
۶	۳-۶-۱ قلمرو زمانی تحقیق
۶	۷-۱ روش تحقیق
۷	۸-۱ جامعه آماری و نمونه آماری تحقیق
۷	۹-۱ برآورد حجم نمونه و روش نمونه گیری (در صورت نمونه گیری)
۷	۱۰-۱ روش گرد آوری اطلاعات
۸	۱۱-۱ روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۹	۱۲-۱ متغیرها و واژه های کلیدی
۹	۱-۱۲-۱ متغیرها
۹	۲-۱۲-۱ واژگان کلیدی

۱۱	فصل دوم: ادبیات تحقیق
۱۲	بخش اول: مبانی نظری
۱۲	۱-۱-۲ مقدمه
۱۴	۲-۱-۲ مشکلات نمایندگی
۱۴	۱-۲-۱ تضاد منافع میان سهامداران و مدیران
۱۵	۲-۲-۱ عدم تقارن اطلاعاتی
۲۰	۳-۲-۱-۲ گزینش نامناسب (رفتار فرصت طلبانه سهامدار فعلی) "نخستین پیامد عدم تقارن اطلاعاتی"
۲۰	۱-۳-۲-۱-۲ نقش حسابداری در مهار گزینش نامناسب
۲۰	۴-۲-۱-۲ خطر اخلاقی (رفتار فرصت طلبانه مدیریت) "دومین پیامد عدم تقارن اطلاعاتی"
۲۱	۱-۴-۲-۱-۲ نقش حسابداری در مهار خطر اخلاقی
۲۱	۵-۲-۱-۲ عدم اطمینان و شراکت ریسک
۲۲	۳-۱-۲ ساز و کارهای حل مشکلات نمایندگی
۲۲	۱-۳-۱-۲ تعیین سیستم اطلاعات (حسابداری مطلوب)
۲۳	۴-۱-۲ هزینه‌های نمایندگی
۲۳	۱-۴-۱-۲ دیدگاه جنسن و مک‌لینک در رابطه با هزینه نمایندگی
۲۴	۵-۱-۲ معیارهای اندازه‌گیری عدم تقارن اطلاعاتی
۲۴	۱-۵-۱-۲ مبنای بازار:
۲۴	۱-۱-۵-۱-۲ اختلاف قیمت پیشنهادی خرید و فروش
۲۵	۲-۱-۵-۱-۲ هزینه‌های انتخاب نادرست
۲۷	۶-۱-۲ جایگاه و اهمیت سود در مفاهیم نظری گزارشگری مالی
۲۹	۷-۱-۲ مفهوم کیفیت سود
۳۲	۸-۱-۲ ابعاد کیفیت سود
۳۲	۹-۱-۲ کیفیت سود از منظر چارچوب نظری
۳۴	۱۰-۱-۲ معیارهای کیفیت سود

- ۳۴ ۱-۱۰-۱-۲ معیارهای مرتبط با خصوصیات سری زمانی سود
- ۳۴ ۱-۱۰-۱-۲ پایداری یا ثبات سود
- ۳۵ ۲-۱۰-۱-۲ قابلیت پیش بینی
- ۳۶ ۳-۱۰-۱-۲ هموارسازی سود
- ۳۷ ۴-۱۰-۱-۲ مقایسه با شاخص
- ۳۸ ۲-۱۰-۱-۲ معیارهای برگرفته از رابطه بین سود، جریانهای نقدی و ارقام تعهدی
- ۳۸ ۱-۲-۱۰-۱-۲ نسبت جریانهای نقدی حاصل از عملیات به سود
- ۳۹ ۲-۲-۱۰-۱-۲ تغییر در کل ارقام تعهدی
- ۳۹ ۳-۲-۱۰-۱-۲ کیفیت ارقام تعهدی
- ۴۰ ۳-۱۰-۱-۲ معیارهای مرتبط با خصوصیات کیفی اطلاعات حسابداری
- ۴۱ ۱-۳-۱۰-۱-۲ ارزش پیش بینی
- ۴۱ ۲-۳-۱۰-۱-۲ ارزش بازخورد
- ۴۱ ۳-۳-۱۰-۱-۲ به موقع بودن
- ۴۲ ۴-۳-۱۰-۱-۲ ارائه صادقانه
- ۴۲ ۵-۳-۱۰-۱-۲ بیطرفی
- ۴۲ ۶-۳-۱۰-۱-۲ قابلیت تایید
- ۴۲ ۴-۱۰-۱-۲ برآوردها و قضاوتها - معیاری معکوس برای کیفیت سود
- ۴۳ ۵-۱۰-۱-۲ ارتباط ارزشی سود
- ۴۳ ۶-۱۰-۱-۲ معیارهای خارجی مرتبط با کیفیت گزارشگری مالی
- ۴۴ ۱-۶-۱۰-۱-۲ دستورالعملهای لازم الاجرای حسابداری و حسابرسی
- ۴۴ ۲-۶-۱۰-۱-۲ موارد تجدید ارائه
- ۴۵ ۳-۶-۱۰-۱-۲ کنترلهای داخلی
- ۴۵ ۷-۱۰-۱-۲ مبنای حسابداری
- ۴۵ ۱-۷-۱۰-۱-۲ کیفیت ارقام تعهدی

۴۶ روش های اندازه گیری کیفیت افلام تعهدی
۴۸ بخش دوم: پیشینه
۴۸ ۱-۲-۲ تحقیقات خارجی در زمینه عدم تقارن اطلاعاتی
۵۰ ۲-۲-۲ تحقیقات داخلی در زمینه عدم تقارن اطلاعاتی
۵۱ ۳-۲-۲ تحقیقات خارجی در زمینه کیفیت سود
۵۲ ۴-۲-۲ تحقیقات داخلی در زمینه کیفیت سود
۵۴ فصل سوم: روش شناسی تحقیق
۵۵ ۱-۳ مقدمه
۵۶ ۲-۳ روش تحقیق
۵۷ ۳-۳ جامعه و نمونه آماری تحقیق
۵۷ ۱-۳-۳ روش نمونه گیری
۵۸ ۴-۳ فرضیه های تحقیق
۵۹ ۵-۳ بیان فرضیه های آماری
۵۹ ۶-۳ ابزار جمع آوری داده های مورد نیاز تحقیق
۶۰ ۷-۳ قلمرو تحقیق
۶۰ ۱-۷-۳ قلمرو موضوعی تحقیق
۶۰ ۲-۷-۳ قلمرو مکانی تحقیق
۶۰ ۳-۷-۳ قلمرو زمانی تحقیق
۶۰ ۸-۳ روش ها و ابزار تجزیه و تحلیل داده ها
۶۱ ۹-۳ مدل های تحقیق
۶۲ ۱۰-۳ متغیرهای تحقیق
۶۲ ۱-۱۰-۳ متغیر وابسته
۶۳ ۲-۱۰-۳ متغیر مستقل
۶۳ ۱-۲-۱۰-۳ کیفیت سود ضعیف دیچاو و دیچف

۶۵ کیفیت سود ضعیف اسلوان. ۲-۲-۱۰-۳
۶۶ متغیرهای کنترلی. ۳-۱۰-۳
۶۶ روش های آماری و تجزیه و تحلیل دادهها. ۱۱-۳
۶۶ آمار توصیفی. ۱-۱۱-۳
۶۷ آمار استنباطی. ۲-۱۱-۳
۶۷ آزمون K-S نرمالیده داده ها. ۱-۲-۱۱-۳
۶۷ آزمون D-W (دوربین - واتسون). ۲-۲-۱۱-۳
۶۸ آزمون ریشه واحد (آزمون مانایی). ۳-۲-۱۱-۳
۶۹ آزمون برازش مدل. ۴-۲-۱۱-۳
۶۹ آزمون هاسمن. ۵-۲-۱۱-۳
۷۰ آزمون رگرسیون چند متغیره. ۶-۲-۱۱-۳
۷۱ آزمون معنادار بودن ضرایب. ۷-۲-۱۱-۳
۷۱ خلاصه فصل ۱۲-۳
۷۲ فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده های تحقیق
۷۳ ۱-۴ مقدمه. ۱-۴
۷۴ ۲-۴ آمارتوصیفی داده ها. ۲-۴
۷۵ ۳-۴ آزمون نرمال بودن داده ها. ۳-۴
۷۶ ۴-۴ همبستگی بین متغیرها. ۴-۴
۷۸ ۵-۴ آزمون ریشه واحد (مانایی) متغیرهای پژوهش. ۵-۴
۷۹ ۶-۴ نتایج آزمون فرضیه های تحقیق. ۶-۴
۷۹ ۱-۶-۴ نتایج آزمون فرضیهی اول. ۱-۶-۴
۸۱ ۲-۶-۴ نتایج آزمون فرضیهی دوم. ۲-۶-۴
۸۳ ۷-۴ خلاصه نتایج تحقیق. ۷-۴
۸۳ ۸-۴ خلاصه فصل. ۸-۴

۸۴	فصل پنجم: نتیجه گیری، بحث و پیشنهادها
۸۵	۱-۵ مقدمه
۸۶	۲-۵ تحلیل و تفسیر نتایج آزمون فرضیه ها
۸۶	۱-۲-۵ تحلیل و تفسیر نتایج فرضیه اول
۸۶	۲-۲-۵ تحلیل و تفسیر نتایج فرضیه دوم
۸۷	۳-۵ بحث و نتیجه گیری کلی
۸۹	۴-۵ پیشنهادهای تحقیق
۸۹	۱-۴-۵ پیشنهادهای برخاسته از تحقیق
۸۹	۲-۴-۵ پیشنهادهای موضوعی برای تحقیق های آینده
۹۰	فهرست منابع و مآخذ

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۵۸	جدول ۱-۳ شرایط انتخاب و تعداد شرکت ها.....
۷۴	جدول ۱-۴ آمار توصیفی متغیرهای تحقیق در شرکت های نمونه.....
۷۵	جدول ۲-۴ نتایج آزمون کولموگوروف - اسمیرنوف.....
۷۶	جدول ۳-۴ ماتریس همبستگی پیرسون برای متغیرهای کمی تحقیق.....
۷۸	جدول ۴-۴ آزمون ریشه واحد با استفاده از آزمون دیکی فولر تعمیم یافته.....
۷۹	جدول ۵-۴ نتایج آزمون فرضیه اول تحقیق.....
۸۱	جدول ۶-۴ نتایج آزمون فرضیه دوم تحقیق.....
۸۳	جدول ۷-۴ خلاصه نتایج تحقیق.....

فصل اول:

کلیات تحقیق

۱-۱ مقدمه

اطلاعات حسابداری در بازارهای مالی سهم بسزایی را در تخصیص بهینه منابع به عهده دارد. مدیران تنها زمانی اقدام به پرداخت یا افزایش سود سهام می نمایند که احساس کنند سود گزارش شده توسط آنها تحت تاثیر تغییرات حسابداری نمی باشد و کاهش سود سهام در آینده بعید است بنابراین سود سهام نه تنها برای سودآوری آتی بلکه برای کیفیت سود نیز اطلاعاتی را ارائه می دهد. اعتقاد بر این است که کیفیت سود و به طور کلی کیفیت گزارشگری مالی برای کسانی با اهمیت محسوب می شود که از گزارشگری مالی به منظور انعقاد قرارداد یا اتخاذ تصمیمات اقتصادی استفاده می کنند، بعلاوه از دید استانداردگذاران کیفیت گزارشگری مالی به عنوان معیار غیرمستقیمی از کیفیت استانداردهای گزارشگری مالی محسوب می شود. از دید سرمایه گذاران سودهایی با کیفیت پایین مناسب نیستند زیرا که چنین سودهایی، هشدار برای تخصیص اشتباه منابع محسوب می شود. از دیدگاه فرضیه بازار کارا، توجیه فلسفه وجودی حسابداری را می توان عدم تقارن اطلاعاتی بیان کرد که ناشی از مزیت اطلاعاتی برخی از طرفین معامله نسبت به سایرین در یک دادوستد بازرگانی می باشد. میزان کیفیت سود می تواند عدم تقارن اطلاعاتی را تحت تاثیر قرار دهد و حتی زمانی که کیفیت سودها پایین است تضاد اطلاعاتی بین گروه های مختلف ذینفع را افزایش دهد.

۲-۱ بیان مسئله

تقارن اطلاعاتی در صورتی وجود دارد که مدیران و بازار اطلاعات یکسانی درباره شرکت دارند. اما در صورت وجود عدم تقارن اطلاعاتی، مدیران به دلیل دارا بودن اطلاعات خصوصی و محرمانه درباره شرکت، اطلاعات بیشتر و بهتری نسبت به بازار، در اختیار دارند. یعنی به اطلاعات شرکت قبل از اطلاع بازار دسترسی دارند. اطلاعات خاص شرکت، در طول زمان از طریق رویدادهای افشا کننده اطلاعات، به بازار انتقال می یابد. بازار تا قبل از افشا مقداری عدم اطمینان درباره شرکت

دارد. عدم تقارن اطلاعاتی شرکت برابر است با کل عدم اطمینان درباره شرکت، زیرا احتمال می رود مدیران و بازار به یک اندازه از تأثیر متغیرهای بازار بر ارزش شرکت آگاهی داشته باشند. واکنش بازار به اعلان سود می- تواند اولین معیار عدم تقارن اطلاعاتی شرکت از طریق افشای اطلاعات باشد. عدم تقارن اطلاعاتی می تواند بر حسب محیط اطلاعاتی، کثرت اعلانهای عمومی و تعداد معاملات شرکت تعیین شود و همچنین تحت تأثیر رفتار مدیران یا بازار قرار گیرد. به عنوان نمونه، وقتی اعلان عمومی خبری درباره شرکت انجام می گیرد، با فرض ثابت بودن سایر عوامل، ممکن است بازار درباره وضع واقعی شرکت آگاه تر شود و عدم تقارن اطلاعاتی کاهش یابد .

(احمدپور و عجم، ۱۳۸۹).

یکی از نکات مهمی که همواره در مورد بازارهای سرمایه به ویژه بورس های اوراق بهادار مطرح می شود، بحث کارایی بازار است که بر طبق آن تمامی اطلاعات موجود در بازار، اثرات خود را بر روی قیمت سهام منعکس می کنند. شاید بتوان از دیدگاه فرضیه بازار کارا، دلیل وجودی حسابداری را عدم تقارن اطلاعاتی بیان کرد که در آن یکی از طرفین مبادله، اطلاعات بیشتری را نسبت به طرف مقابل در اختیار دارد. این امر به علت وجود معاملات و اطلاعات درونی به وجود می آید. میزان کیفیت سود می تواند عدم تقارن اطلاعاتی را تحت تأثیر قرار دهد. زمانی که کیفیت سود ها پایین است تضاد اطلاعاتی بین گروه های مختلف ذینفع زیاد است. در این میان افرادی وجود دارند که از اعلان سود های با کیفیت ضعیف بیشترین زیان را می بینند (باتاچارایا و همکاران، ۲۰۱۳).

با توجه به مطالب مطرح شده در بالا این سوال بوجود می آید که تأثیر کیفیت سود ضعیف بر عدم تقارن اطلاعاتی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران چگونه است؟

۱-۳ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن

یکی از نکات مهم در مورد بورس های اوراق بهادار، بحث کارایی بازار است که بر طبق آن تمام اطلاعات موجود در بازار، اثر خود را بر روی قیمت سهام منعکس می کنند. شاید بتوان از دیدگاه فرضیه بازار کارا، دلیل وجود حسابداری را عدم تقارن اطلاعاتی بیان کرد که در آن یکی از طرفین مبادله، اطلاعات بیشتری را نسبت به طرف مقابل در اختیار دارد. این امر به علت وجود

معاملات و اطلاعات درون گروهی به وجود می آید. در بازارهای سرمایه، بسیاری از سرمایه گذاران، مردم عادی هستند و تنها راه دسترسی آنها به اطلاعات مهم، اطلاعیه هایی است که از جانب شرکتها منتشر می شود. نمونه ای از این نوع اطلاعیه ها، اعلان کیفیت سود برآوردی هر سهم است که در آن سود پیشنهادی هر سهم از جانب شرکت پیش بینی شده و به اطلاع عموم می رسد. حال اگر در بین سرمایه گذاران فعال در بازارهای سرمایه، افرادی باشند که از نظر اطلاعاتی نسبت به دیگران در موقعیت بهتری قرار داشته باشند و به عنوان نمونه، از اعلان هایی مطلع باشند که قرار است درباره کیفیت سود صورت پذیرد، آنان می توانند بر عرضه و تقاضای بازار تاثیر گذاشته و به اصطلاح، منجر به بروز شکاف قیمتها شوند. دلیل اصلی آن نیز وجود عدم تقارن اطلاعاتی در بازار سرمایه است که بر طبق آن افراد مطلع از اعلان سود را نسبت به دیگران در موقعیت تصمیم گیری بهتری قرار می دهد.

۱-۴ اهداف تحقیق

۱-۴-۱ هدف اصلی

هدف اصلی تحقیق بررسی تاثیر کیفیت سود ضعیف بر عدم تقارن اطلاعاتی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد.

۱-۴-۲ اهداف فرعی

۱. بررسی تاثیر کیفیت سود ضعیف با استفاده از الگوی دیچاو و دیچف (۲۰۰۲) بر عدم تقارن اطلاعاتی.

۲. بررسی تاثیر کیفیت سود ضعیف با استفاده از الگوی اسلوان (۱۹۹۶) بر عدم تقارن اطلاعاتی.

۳. بررسی تاثیر کیفیت سود ضعیف با استفاده از الگوی دیچاو و دیچف (۲۰۰۲) بر عدم تقارن اطلاعاتی قبل و بعد از اعلان سود.

۴. بررسی تاثیر کیفیت سود ضعیف با استفاده از الگوی اسلوان (۱۹۹۶) بر عدم تقارن اطلاعاتی قبل و بعد از اعلان سود.

۱-۴-۳ اهداف کاربردی

سازمان حسابرسی به عنوان مرجع تدوین استانداردهای حسابداری می تواند بر روی آن بخش از اطلاعات مالی که قابلیت مدیریت و دستکاری بیشتری دارند و استانداردهایی که بیشتر در معرض این موضوع قرار دارند، توجه بیشتری نموده تا مانع از ایجاد عدم تقارن اطلاعاتی در بورس شده و به تبع آن به هدف نهایی بازار سرمایه که همانا تسهیم عادلانه به واسطه ارزیابی مناسب است کمک کنند.

۱-۵ سوالات یا فرضیه های تحقیق (بیان روابط بین متغیرهای مورد مطالعه)

اعلان سود حسابداری و یا هر کدام از اطلاعات انتشار یافته در صورتیکه به طور صحیح بین سرمایه گذاران انتشار یابد، تا حد زیادی عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش خواهد داد. اما اگر به طور صحیح اینکار صورت نگیرد می توان آثار منفی آن را در حجم مبادله، بازده غیرعادی، دامنه قیمت پیشنهادی خرید و فروش و... مشاهده نمود. سرمایه گذاران با آگاهی نسبتا کم، ممکن است همانند سرمایه گذاران با تجربه قادر نباشند پردازش درستی از اطلاعات به عمل آورند. در نتیجه اگر سود اعلان شده دارای کیفیت مناسب نباشد، می تواند عدم تقارن اطلاعاتی را در بین سرمایه گذاران بازارهای مالی افزایش دهند. سرمایه گذاران برای خرید و فروش سهام خود با مراجعه به کارگزاران بورس، قیمت های مورد نظر خود را برای خرید و فروش سهام اعلان می کنند. این قیمت ها ممکن است که در طی روز دچار نوسان زیادی شود، چرا که هر یک از سرمایه گذاران قیمت های دلخواه خود را به کارگزاران اعلان می کنند. مبادله زمانی صورت می پذیرد که خریدار و فروشنده در یک قیمت تعادلی با هم به توافق برسند. پیش بینی درآمدهای کم کیفیت، برای سرمایه گذاران کم تجربه سخت تر است و ممکن است مزایای اطلاعاتی سرمایه گذاران با تجربه را افزایش دهد. همچنین انتظار می رود که شرکت های با کیفیت سود ضعیف، محیط عملکردی متغیر و ناپایدارتری داشته باشند که منجر به پیش بینی سخت تر سودهای آنها شود. حال اگر سود اعلان شده یک شرکت منبع اصلی اطلاعاتی شرکت باشد تأثیر این ناپایداری بیشتر خواهد شد.

با توجه به مطالب ذکر شده فرضیه های تحقیق به صورت زیر عنوان گردید.